

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Praze rozhodl samosoudkyní Lenkou Oulíkovou ve věci

žalobkyně: J. V.
bytem X

proti
žalované: Česká správa sociálního zabezpečení
sídlem Křížová 1292/25, 150 00 Praha 5

o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 3. 6. 2024, č. j. X,

takto:

- I. Rozhodnutí žalované ze dne 3. 6. 2024, č. j. X, se ruší a věc se vrací žalované k dalšímu řízení.
- II. Žalovaná je povinna zaplatit žalobkyni náhradu nákladů řízení ve výši 82 Kč do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Odůvodnění:

1. Žalobou podle části třetí, hlavy druhé, dílu prvního zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“) se žalobkyně domáhá zrušení rozhodnutí žalované ze dne 3. 6. 2024, č. j. X (dále jen „napadené rozhodnutí“). Napadeným rozhodnutím žalovaná zamítla námitky žalobkyně a potvrdila své rozhodnutí ze dne 9. 4. 2024, č. j. X (dále jen „původní rozhodnutí“). Původním rozhodnutím žalovaná žalobkyni výrokem I podle § 56 odst. 1 písm. b) zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o důchodovém pojištění“) od 27. 10. 2001 zvýšila plný invalidní důchod na částku 8 964 Kč a dále jej valorizovala za jednotlivá období počínaje

prosincem 2001. Výrokem II rozhodla, že doplatek invalidního důchodu pro invaliditu třetího stupně náleží žalobkyni podle § 56 odst. 1 písm. b) zákona o důchodovém pojištění od 18. 12. 2018. V odůvodnění žalovaná uvedla, že vyhověla požadavku žalobkyně, aby byla doba od 1. 3. 1989 do 30. 9. 1991 započtena jako vyloučená doba. Jelikož ze strany žalované nedošlo k nesprávnému úřednímu postupu, náleží žalobkyni doplatek invalidního důchodu pouze pět let nazpět ode dne uplatnění nároku na zvýšení důchodu.

Žaloba

2. Žalovaná dle žalobkyně nepřezkoumala původní rozhodnutí v rozsahu uplatněných námitek. Žalobkyně v námitkách namítla, že v roce 2001 nebyla náležitě poučena o možnosti požádat o vyloučení doby důchodového pojištění od 1. 3. 1989 do 30. 9. 1991, za kterou nebylo možné doložit výdělků. Tím došlo k porušení práva na právní pomoc podle § 6 odst. 4 písm. l) zákona č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení (dále jen „organizační zákon“), v tehdy účinném znění. Žalovaná tuto otázku v napadeném rozhodnutí přes námitky žalobkyně neřešila. Nemohla tak být vyřešena ani otázka, zda částka zpětně doplaceného invalidního důchodu neměla být stanovena podle § 56 odst. 1 písm. b) poslední věty zákona o důchodovém pojištění. Žalobkyně je přesvědčena, že poučení o možnosti doplnit údaje o výdělcích bylo neúplné, neboť neobsahovalo informaci o možnosti požádat o vyloučení doby důchodového pojištění, u které chyběly informace o výdělcích.

Vyjádření žalované

3. Žalovaná navrhl, aby byla žaloba jako nedůvodná zamítnuta. Žalobkyni namítané pochybení přináší počínaje dnem 1. 1. 2009 novela provedená zákonem č. 306/2008 Sb., přičemž s ohledem na čl. II odst. 14 novely č. 306/2008 Sb. bylo možné dávku zpětně přiznat nebo zvýšit nejdříve od 1. 1. 2006. Důvodová zpráva k novele § 56 odst. 1 písm. b) zákona o důchodovém pojištění za nesprávný úřední postup považuje zvláště situace, kdy daný orgán *„přehlédne okolnost, která již byla obsažena v podkladech v době rozhodování, použije nesprávných podkladů, dopustí se početní chyby, zamění podkladový materiál, chybně stanoví věk potřebný pro vznik nároku na důchod, provede snížení důchodu, přestože k němu dojít nemělo, nezvýší důchod, přesto ke zvýšení dojít mělo (zejména při hromadném zvyšování důchodů).“* O takovou situaci zde zjevně nešlo. V rozhodnutí ze dne 30. 11. 2001 o žádosti o přiznání plného invalidního důchodu byla žalobkyně upozorněna, že výdělek za období 1. 3. 1989 až 30. 9. 1991 se nepodařilo došetřit s tím, že zašle-li evidenční list, žalovaná znovu rozhodne o výši důchodu. Pokud žalobkyně zareagovala až v prosinci 2023, nelze hovořit o nesprávném postupu žalované, a to ani ve světle § 3 odst. 4 a § 32 odst. 1 zákona č. 71/1967 Sb., o správním řízení (správní řád), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád z roku 1967“). Žalovaná se nedomnívá, že ji tíží bezbřehá informační a vyzývací povinnost. Argumentace žalobkyně neobstojí ve světle § 55 odst. 2 zákona o důchodovém pojištění.

Replika žalobkyně

4. Dle žalobkyně žalovaná pomíjí účel poučovací povinnosti. Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 21. 1. 2016, č. j. 5 Ads 63/2014-20, uvedl, že právo důchodového pojištění je poměrně komplikované a pracovníci okresních správ sociálního zabezpečení (dále jen „OSSZ“) mají žadatelům poskytovat odbornou pomoc. Proto je také podle § 83 odst. 1 věty první organizačního zákona OSSZ povinná sepsat žádost o dávku důchodového pojištění. Žalobkyně byla informována jen o možnosti doložit chybějící údaje o výdělcích, nikoliv o

možnosti požádat o vyloučení doby, nebyla tedy informována o všech možnostech. Žalovanou zmíněný výčet situací, které lze dle § 56 odst. 1 písm. b) zákona o důchodovém pojištění považovat za nesprávný úřední postup, není taxativní. Nesprávným úředním postupem může být i nesplnění poučovací povinnosti podle § 6 odst. 3 písm. l) organizačního zákona.

Podstatný obsah správního spisu

5. Žalobkyně podala dne 8. 11. 1980 žádost o částečný invalidní důchod. Podle usnesení Krajského soudu v Praze ze dne 25. 1. 1984 byl Úřad důchodového zabezpečení v Praze povinen přiznat žalobkyni částečný invalidní důchod od 6. 11. 1983.
6. Dne 5. 10. 2001 žalobkyně podala žádost o plný invalidní důchod z důvodu zhoršení zdravotního stavu, ve které jako zaměstnavatele v období od 1. 3. 1989 do 30. 9. 1991 uvedla společnost Fruta Mochov, Závod Vojkovice, období je na formuláři žádosti označeno červeným křížkem.
7. Rozhodnutím ze dne 30. 11. 2001 žalovaná přiznala žalobkyni plný invalidní důchod od 27. 10. 2001 ve výši 8 495 Kč. Rozhodnutí obsahuje mimo jiné informaci, že „výdělek za období 1.3.1989 – 30.9.1991 se nám nepodařilo došetřit. Pokud nám zašlete příslušný evidenční list, znovu rozhodneme o výši důchodu.“ Toto období je v osobním listu důchodového pojištění ze dne 30. 10. 2001 označeno jako doba zaměstnání, v položce vyměřovací základ je v daném období pouze částka 3 544 Kč v druhém sloupci u roku 1990 (výše příjmu ze zaměstnání v prvním sloupci není uvedena), doba není vedena jako vyloučená doba.
8. Dne 11. 11. 2002 žalobkyně podala žádost o zvýšení důchodu pro bezmocnost, které žalovaná vyhověla rozhodnutím ze dne 14. 1. 2003. Dne 11. 12. 2023 žalobkyně podala žádost o starobní důchod, kterou téhož dne vzala zpět. Dne 28. 12. 2023 žalovaná toto řízení usnesením zastavila.
9. Dne 18. 12. 2023 žalobkyně podala „Žádost o přepočítání výše invalidního důchodu z důvodu chybějících vyměřovacích základů za období 1. 3. 1989 – 30. 9. 1991“. Uvedla, že se žalované v roce 2001 ani v současnosti nepodařilo dohledat žádnou dokumentaci k tomuto období a ani žalobkyně nemůže vyměřovací základ doložit. Zaměstnavatel Fruta Mochov ani nástupnické organizace již neexistují, neúspěšný byl i dotaz žalobkyně na Státní okresní archiv Praha – venkov. Dle žalobkyně není z osobního listu důchodového pojištění ze dne 30. 10. 2001 ani z informativního osobního listu důchodového pojištění ze dne 11. 12. 2023 jasné, zda byla doba od 1. 3. 1989 do 30. 9. 1991 započtena jako zaměstnání s žádným vyměřovacím základem, nebo jako vyloučená doba, s tím, že ani na OSSZ X jí nebyli schopni sdělit, jak byla tato doba započtena. V e-mailu pracovníci žalované ze dne 18. 12. 2023 žalobkyně uvedla, že se o tuto otázku začala zajímat v souvislosti s přeměnou invalidního důchodu na starobní. Z rozhodnutí z 30. 11. 2001 a osobního listu důchodového pojištění vyplývá, že se nepodařilo došetřit výdělky za dobu zaměstnání od 1. 3. 1989 do 30. 9. 1991. Žalobkyně se pokusila dohledat doklady u bývalého zaměstnavatele a nástupnických organizací, které však již neexistují, a u Státního oblastního archivu, avšak neúspěšně. Žalobkyně žádala o přepočítání výše invalidního důchodu s tím, aby bylo předmětné období započteno do vyloučených dob, a nerozměnil se tak její průměrný příjem.
10. Dne 9. 4. 2024 žalovaná vydala původní rozhodnutí. Odkázala na § 56 odst. 1 písm. b) zákona o důchodovém pojištění a vypočítala, že procentní výměra důchodu ke dni vzniku nároku na důchod za 44 roků pojištění činí 66,00 % výpočtového základu, tedy 7 654 Kč měsíčně,

základní výměry činí 1 310 Kč. Doplatek invalidního důchodu pro invaliditu III. stupně náleží pět let nazpět ode dne uplatnění nároku, tj. 18. 12. 2023, neboť žalovaná vyhověla požadavku žalobkyně, aby byla doba od 1. 3. 1989 do 30. 9. 1991 započtena jako vyloučená doba. Konstatovala, že ze strany žalované nedošlo k nesprávnému úřednímu postupu.

11. Dne 6. 5. 2024 žalobkyně podala proti původnímu rozhodnutí námitky. Namítla, že v roce 2001 došlo k nesprávnému úřednímu postupu orgánu sociálního zabezpečení, neboť nebyla poučena o možnosti, aby doba od 1. 3. 1989 do 30. 9. 1991 byla zavedena jako vyloučená doba. K tomu odkázala na § 16 odst. 4 písm. c) zákona o důchodovém pojištění. Žalovaná se dle žalobkyně dopustila chybného postupu i tím, že neprovedla výpočet důchodu podle § 42 odst. 4 ve spojení s § 42 odst. 2 zákona o důchodovém pojištění. Žalobkyně žádala, aby jí byl z důvodu nesprávného postupu žalované doplatek přiznán ode dne, od něhož důchod náleží.
12. Dne 4. 6. 2024 žalovaná vydala napadené rozhodnutí datované dnem 3. 6. 2024, které bylo žalobkyni doručeno 5. 6. 2024. Žalovaná uvedla, že žalobkyně požádala o zhodnocení doby pojištění od 1. 3. 1989 do 30. 9. 1991 jako vyloučené doby podle § 16 odst. 4 písm. c) zákona o důchodovém pojištění až dne 18. 12. 2023, a proto jí mohl být doplatek přiznán podle § 56 odst. 1 písm. b) věty první a druhé zákona o důchodovém pojištění pouze od 18. 12. 2018. K námitkám žalobkyně poukázala na to, že žalobkyně se do prosince 2023 o výpočet důchodu nezajímala. Nepřisvědčila námitce, že v roce 2001 nebyl proveden výpočet podle § 42 odst. 4 zákona o důchodovém pojištění. Procentní výměra podle § 42 odst. 4 zákona o důchodovém pojištění činila 3 894 Kč, byla tedy nižší než výše procentní výměry podle § 41 zákona o důchodovém pojištění, která tehdy činila 7 185 Kč. Zhodnocení doby pojištění, kdy nebyl zjištěn vyměřovací základ, jako vyloučené doby podle § 16 odst. 4 zákona o důchodovém pojištění bylo možné provést pouze na základě žádosti pojištěnce podle § 16 odst. 7 zákona o důchodovém pojištění, kterou žalobkyně podala až 18. 12. 2023. Doplatek tak mohl být přiznán pouze pět let nazpět od uplatnění nároku. Žalovaná uzavřela, že rozsah doplatku byl v souladu se zákonem.

Posouzení věci soudem

13. Soud ověřil, že žaloba byla podána včas, osobou k tomu oprávněnou, po vyčerpání řádných opravných prostředků a splňuje všechny formální náležitosti na ni kladené. Jde tedy o žalobu věcně projednatelnou. Soud žalobu posoudil v rozsahu uplatněných žalobních bodů vycházejí ze skutkového a právního stavu ke dni vydání napadeného rozhodnutí (§ 75 odst. 1 a 2 s. ř. s.). Soud rozhodl ve věci samé bez nařízení ústního jednání, neboť žalovaná s tímto postupem souhlasila a žalobkyně nevyjádřila ve lhůtě stanovené soudem nesouhlas, a má se tedy za to, že s ním souhlasí (§ 51 odst. 1 s. ř. s.); nadto byl dán důvod pro postup podle § 76 odst. 1 písm. a) s. ř. s.
14. Soud se nejprve zabýval namítanou nepřezkoumatelností napadeného rozhodnutí.
15. Má-li být rozhodnutí přezkoumatelné, musí z něj být zřejmé, jaký skutkový stav vzal posuzující orgán za rozhodný, jakými úvahami byl veden při hodnocení podkladů pro vydání rozhodnutí a při výkladu právních předpisů a jak se vypořádal s námitkami účastníků (§ 68 odst. 3 správního řádu). To platí i pro rozhodnutí o námitkách (§ 88 odst. 8 organizačního zákona). Je tomu tak proto, že jen prostřednictvím odůvodnění lze dovodit, z jakého skutkového stavu posuzující orgán vyšel a jak o něm uvažil. Jak konstatoval Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 23. 7. 2009, č. j. 9 As 71/2008-109, „*funkcí odůvodnění správního rozhodnutí je zejména doložit správnost a nepochybně i zákonnost postupu*

správního orgánu, jakož i vydaného rozhodnutí, jehož jedna z nejdůležitějších vlastností je přesvědčivost.“ Z odůvodnění rozhodnutí tedy musí být seznatelné, z jakého důvodu považuje správní orgán námitky účastníka řízení za liché, mylné anebo vyvrácené (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 7. 2009, č. j. 9 As 71/2008-109). Nevyporádá-li se správní orgán v rozhodnutí o opravném prostředku se všemi námitkami, které v něm byly uplatněny, způsobuje to nepřezkoumatelnost rozhodnutí zpravidla spočívající v nedostatku jeho důvodů dle § 76 odst. 1 písm. a) s. ř. s. (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 7. 2008, č. j. 3 As 51/2007-84). Rovněž Ústavní soud ve své judikatuře zdůrazňuje, že požadavek řádného a vyčerpávajícího zdůvodnění rozhodnutí orgánů veřejné moci je jednou ze základních podmínek ústavně souladného rozhodnutí (nálezy Ústavního soudu ze dne 3. 2. 2000, sp. zn. III. ÚS 103/99, či ze dne 28. 8. 2001, sp. zn. I. ÚS 60/01). Nedostatky odůvodnění způsobující nepřezkoumatelnost nelze zhojit ve vyjádření k žalobě (viz např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 13. 10. 2004, č. j. 3 As 51/2003-58, ze dne 19. 12. 2008, č. j. 8 Afs 66/2008-71, či ze dne 6. 12. 2016, č. j. 7 As 179/2016-37). Zrušení rozhodnutí pro nepřezkoumatelnost je vyhrazeno nejzávažnějším vadám rozhodnutí, kdy pro absenci důvodů či pro nesrozumitelnost nelze rozhodnutí meritorně přezkoumat (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 2. 2019, č. j. 8 Afs 267/2017-38). Správní orgán může proti tvrzení účastníka řízení postavit právní názor, v jehož konkurenci námitky jako celek neobstojí (srov. nález Ústavního soudu ze dne 12. 2. 2009, sp. zn. III. ÚS 989/08, či rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 4. 2022, č. j. 8 Afs 15/2020-85). Podstatné je, aby se vypořádal s obsahem a smyslem uplatněné argumentace a věnoval se všem základním námitkám (viz např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 6. 11. 2016, č. j. 7 Afs 156/2016-59).

16. Výše uvedeným požadavkům napadené rozhodnutí nedostalo. Žalobkyně v námitkách namítala, že se žalovaná dopustila nesprávného úředního postupu ve smyslu § 56 odst. 1 písm. b) zákona o důchodovém pojištění, jestliže nebyla v roce 2001 poučena o tom, že je možné dobu od 1. 3. 1989 do 30. 9. 1991, za níž se nepodařilo došetřit příjem ze zaměstnání, vést jako vyloučenou dobu, k čemuž odkázala na § 16 odst. 4 písm. c) zákona o důchodovém pojištění. Žalovaná pouze konstatovala, že zhodnocení této doby jako vyloučené doby dle § 16 odst. 4 písm. c) zákona o důchodovém pojištění bylo možné pouze na základě žádosti podle § 16 odst. 7 zákona o důchodovém pojištění ve znění pozdějších předpisů, kterou žalobkyně podala až v prosinci 2023. Tím ovšem žalobkyni nijak nevysvětlila, proč nebylo možné či nutné ji poučit o možnosti požádat, aby byla doba považována za vyloučenou dobu, respektive proč absenci takového poučení nelze dle žalované považovat za nesprávný postup orgánu sociálního zabezpečení ve smyslu § 56 odst. 1 písm. b) věty třetí zákona o důchodovém pojištění. Žalovaná měla v reakci na námitky žalobkyně alespoň stručně vyložit, zda se žalobkyni dle žalované dostalo poučení odpovídajícího její situaci a tehdejší právní úpravě a proč dle žalované bylo v jejím případě možné považovat dobu, za kterou se nepodařilo došetřit příjmy ze zaměstnání, za vyloučenou dobu ve smyslu § 16 odst. 4 písm. c) zákona o důchodovém pojištění až na základě žádosti dle § 16 odst. 7 zákona o důchodovém pojištění ve znění pozdějších předpisů. Žalovaná měla vysvětlit, proč považuje postup v roce 2001 za správný. To platí tím spíše, že žalobkyně již v žádosti o přepočítání invalidního důchodu uvedla, že jí není zřejmé, jak byla doba od 1. 3. 1989 do 30. 9. 1991 v roce 2001 posouzena, a nebylo jí to vysvětleno ani na OSSZ X.
17. Žalovaná sice ve vyjádření k žalobě doplnila poukaz na zákon č. 306/2008 Sb., kterým se mění zákon č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, ve znění pozdějších

předpisů, a některé další zákony (dále jen „zákon č. 306/2008 Sb.“), jímž byl zaveden institut žádosti (ani to však žalovaná ve vyjádření neuvedla), což by mohlo implikovat, že v roce 2001 dle žalované nemohla být žalobkyně o možnosti podat žádost poučena. Jak ovšem bylo výše uvedeno, nedostatky odůvodnění nelze zhojit ve vyjádření k žalobě. Nelze předpokládat, že nezastoupený účastník bude schopen z pouhého odkazu žalované na požadavek žádosti dle § 16 odst. 7 zákona o důchodovém pojištění ve znění pozdějších předpisů, tedy ve znění účinném od 1. 1. 2024, dovodit implicitní úvahu, že jde o institut zavedený zákonem č. 306/2008 Sb., jímž byl s účinností od 1. 1. 2010 do zákona vložen nový § 16 odst. 8 zákona o důchodovém pojištění, který se později transformoval do § 16 odst. 7 zákona o důchodovém pojištění, jehož znění se následně měnilo, a nebylo tedy žalobkyni možné poskytnout poučení o možnosti podat žádost v roce 2001. Žalovaná přitom ani nepopsala úvahy o tom, proč dobu od 1. 3. 1989 do 30. 9. 1991 bylo možné považovat za vyloučeno dobu ve smyslu § 16 odst. 4 písm. c) zákona o důchodovém pojištění (které je třeba aplikovat i na dobu před 1. 1. 1996, jak vyložil Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 27. 11. 2008, č. j. 3 Ads 88/2008-173), pouze na základě podané žádosti. Vzhledem k tomu, že v tomto směru napadené rozhodnutí postrádá úvahy žalované, jimiž byla vedena, a není tak zřejmé, jak k tomuto závěru žalovaná dospěla, nemohla žalobkyně ani uplatnit adekvátní žalobní argumentaci, v níž by mohla s důvody napadeného rozhodnutí věcně polemizovat.

18. Nepřezkoumatelnost napadeného rozhodnutí brání tomu, aby se soud nyní jako první zabýval námitkou žalobkyně, že nebyla odpovídajícím způsobem poučena o možnosti požádat, aby se doba od 1. 3. 1989 do 30. 9. 1991 považovala za vyloučenou dobu, neboť by tím nahrazoval činnost žalované.
19. Pouze v obecné rovině tak lze poznamenat, že z § 6 odst. 4 písm. l) organizačního zákona a § 3 odst. 2 správního řádu z roku 1967 (který platil ve věcech důchodového pojištění dle § 108 organizačního zákona) ve znění účinném v době vydání rozhodnutí žalované o přiznání plného invalidního důchodu vyplývá, že správní řád i zákon o organizaci a provádění sociálního zabezpečení ukládají orgánům provádějícím sociální zabezpečení poskytovat občanům odbornou pomoc a poučení ve věcech sociálního zabezpečení adekvátní jejich situaci, aby pro neznalost právních předpisů neutrpěli v řízení újmu. Judikatura správních soudů potvrzuje, že poučení, ať již při sepisu žádosti o dávku či v následném řízení, musí být úplné, srozumitelné, zohledňovat okolnosti daného případu a zahrnuje i poučení o hmotněprávní úpravě, zejména je-li její znalost podmínkou pro to, aby mohla být splněna určitá povinnost procesní (viz např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 8. 2007, č. j. 4 Ads 108/2006-48, ze dne 24. 10. 2007, č. j. 6 Ads 76/2007-70, ze dne 10. 5. 2012, č. j. 6 Ads 157/2011-56, či ze dne 15. 4. 2015, č. j. 2 Ads 8/2015-52). Obecně není vyloučeno, aby nesprávný úřední postup ve smyslu § 56 odst. 1 písm. b) zákona o důchodovém pojištění byl dán porušením poučovací povinnosti žalované, případně okresní správy sociálního zabezpečení při sepisu žádosti. Je proto nezbytné, aby se žalovaná náležitě s námitkami žalobkyně vypořádala a přezkoumatelně posoudila, zda nebyl důchod přiznán nebo vyplácen v nižší částce důsledkem nesprávného postupu orgánů sociálního zabezpečení. V případě, že by byl důchod přiznán nebo byl vyplácen v nižší částce, než v jaké náleží, v důsledku nesprávného postupu orgánu sociálního zabezpečení, by bylo možné přiznat doplatek podle § 56 odst. 1 písm. b) zákona o důchodovém pojištění ve spojení s čl. II odst. 14 zákona č. 306/2008 Sb. za dobu před 1. 1. 2009 nejvýše v rozsahu stanoveném právními předpisy účinnými ke dni 31. 12. 2008, tedy nejdéle od 1. 1. 2006 [viz rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 12. 2016, č. j. 3 Ads 279/2015-24, ze dne 18. 7. 2014,

č. j. 5 Ads 94/2014-22, či ze dne 18. 7. 2014, č. j. 5 Ads 94/2014-22, nebo ze dne 30. 1. 2019, č. j. 6 Ads 316/2018-50].

Závěr a náhrada nákladů řízení

20. Soud s ohledem na výše uvedené dospěl k závěru, že napadené rozhodnutí je nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů, a proto je zrušil podle § 76 odst. 1 písm. a) s. ř. s. a věc vrátil žalované k dalšímu řízení (§ 78 odst. 4 s. ř. s.). Vysloveným právním názorem je žalovaná v dalším řízení vázána (§ 78 odst. 5 s. ř. s.). V dalším řízení tedy bude na žalované, aby se přezkoumatelným způsobem vypořádala s námitkami žalobkyně, že měla být v roce 2001 poučena o možnosti, aby doba od 1. 3. 1989 do 30. 9. 1991 byla vedena jako vyloučená doba. V této souvislosti vyloží, zda a z jakého důvodu bylo v tomto případě posouzení doby jako doby vyloučené možné provést pouze základě žádosti ve smyslu § 16 odst. 7 zákona o důchodovém pojištění ve znění pozdějších předpisů, na který odkázala v napadeném rozhodnutí, a zda a proč nebylo možné tuto dobu, za níž se žalované nepodařilo došetřit příjem (patrně při souběhu s částečným invalidním důchodem), považovat za dobu vyloučenou v roce 2001 ani provést srovnávací výpočet. V návaznosti na tyto úvahy pak srozumitelně posoudí, zda nedošlo na straně orgánů sociálního zabezpečení k porušení poučovací povinnosti a k nesprávnému postupu ve smyslu § 56 odst. 1 písm. b) věty třetí zákona o důchodovém pojištění.
21. O náhradě nákladů řízení soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobkyně byla ve věci z procesního hlediska plně úspěšná, a má proto právo na náhradu nákladů řízení. Ty spočívají ve vynaložených nákladech na poštovné za zaslání repliky ve výši 82 Kč (žaloba byla podána osobně na podatelnu zdejšího soudu). Náhradu nákladů řízení je žalovaná povinna žalobkyni uhradit ve lhůtě 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku (§ 54 odst. 7 s. ř. s.). Jiné náklady spojené s daným řízením neplynou ze spisu a žalobkyně ani žádné konkrétní náklady nevyčísila. Soud připomíná, že ve správním soudnictví nelze přiznat účastníkovi nezastoupenému advokátem náhradu nákladů řízení paušální částkou stanovenou dle vyhlášky č. 254/2015 Sb., o stanovení výše paušální náhrady pro účely rozhodování o náhradě nákladů řízení v případech podle § 151 odst. 3 občanského soudního řádu a podle § 89a exekučního řádu, ve znění pozdějších předpisů (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 8. 2015, č. j. 6 As 135/2015-79, č. 3344/2016 Sb. NSS, body 18 až 21).

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Praha 6. prosince 2024

Lenka Oulíková, v. r.
soudkyně